BERLINGSKE
2. SEKTION FREDAG 8. SEPTEMBER 2017

Storhed, fald og genkomst: Vækstlande ruller igen

Af Jakob Ussing jaku@berlingske.dk

Ingen taler længere samlet om BRIKS-landene, der i denne uge havde topmøde uden at tiltrække sig nogen opmærksomhed. Men der er fortsat al grund til at fokusere på udviklingen i Kina og Indien, mens det ser vanskeligere ud for Brasilien, Rusland og Sydafrika.

Ritt Bjerregaard, Uffe Ellemann-Jensen, Mariann Fischer Boel, Henning Dyremose og Anne Birgitte Lundholt.

Det skortede ikke på tunge navne, der skulle sikre dansk succes i verdens vigtigste vækstcentre, da VK-regeringen i 2011 udnævnte særlige eksportambassadører for Brasilien, Rusland, Indien, Kina og andre fremadstormende vækstlande som Sydafrika.

De fem såkaldte BRIKS-lande, som udgør godt 25 procent af det globale landareal og over 40 procent af verdens befolkning, var på alles læber. Eksportambassadørerne fik dog kun en kort levetid, og efter dyb økonomisk krise i flere af BRIKS-landene var det småt med interessen fra den øvrige verden, da de fem lande havde deres årlige topmøde i Kina i denne uge.

»Fælles for Brasilien, Rusland og Sydafrika er, at det er gået helt galt med økonomien de seneste år. Ja, jeg vil faktisk sige katastrofalt,« siger Henrik Franck, direktør i den danske kapitalforvalter Formuepleje.

»Kina og Indien er undtagelser, men spørgsmålet er, hvor meget der egentlig er af interesser for landene i forhold til at holde fælles topmøder. Både Kina og Indien vil have pæn vækst i mange år frem, især er potentialet stort i Indien, der har en ung befolkning og et godt uddannelsessystem. Men som i Kina er det på ingen måde let at lave forretninger i Indien,« siger Henik Franck.

For Brasilien ser han stadig håb efter et par år præget af korruptionsskandaler og recession, ikke mindst har landets retssystem vist sig effektivt i kampen mod korruption.

Men udviklingen i Rusland og Sydafrika er Henrik Franck ikke spor optimistisk i forhold til. Det skyldes både korruption og politiske risici samt hjerneflugt i Sydafrikas tilfælde. Landene er også meget afhængige af udviklingen i de ustabile råvarepriser.

Danske Bank-chefanalytiker Allan von Mehren mener, at BRIKS-landene stadig vil have en stigende betydning for den globale økonomi, og at fokus derfor er flyttet for langt væk fra dem, når det årlige BRIKS-topmøde forbigås i tavshed i Europa.

Silkevejsprojekt giver uro

»For få år siden snakkede man meget om landene, men lige nu er fokus meget på Trump og Nordkorea. Men BRIKS-landene udgør en større og større del af verdensøkonomien, og den udvikling vil fortsætte, så der er måske for lidt fokus på de lande i øjeblikket. Det er meget forskellige lande, men de søger sammen som en modvægt til USA, og fordi de har været utilfredse med den amerikanske dominans af institutioner som IMF og Verdensbanken,« siger Allan von Mehren.

I forbindelse med topmødet blev det første spadestik til et nyt hovedkvarter for BRIKS-landenes alternativ til Verdensbanken, kaldet New Development Bank, taget.

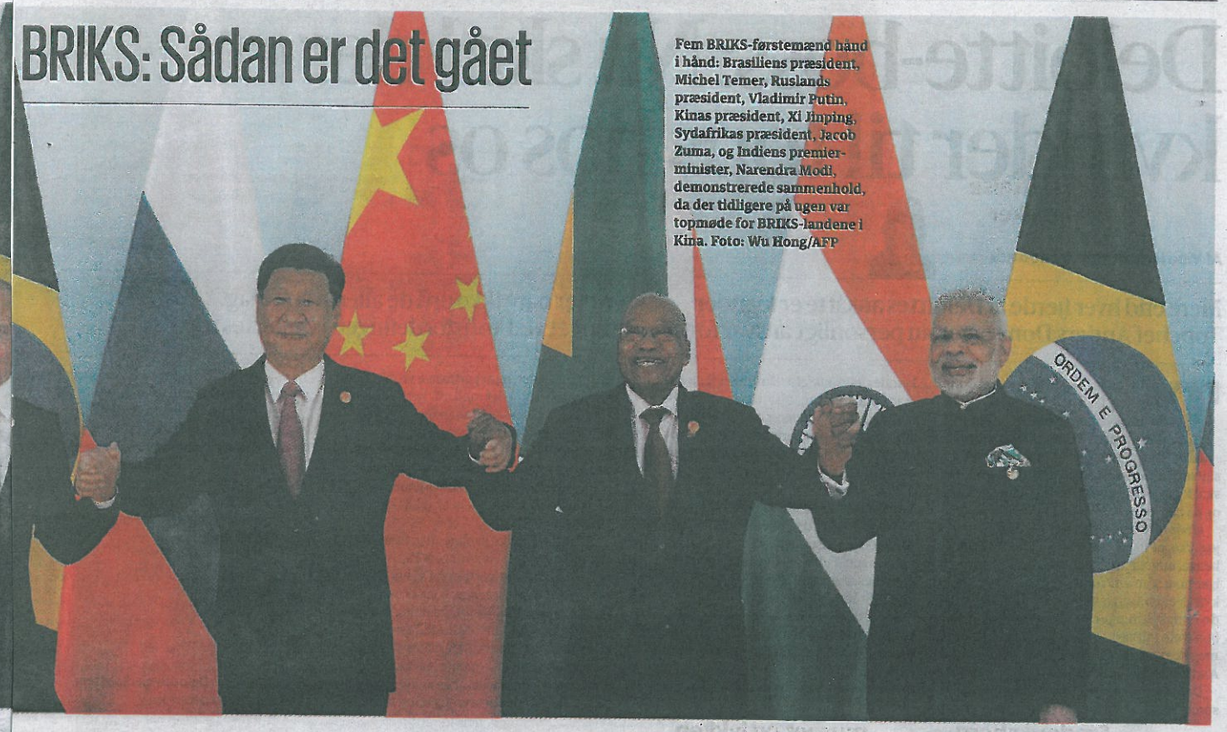
Men foreløbigt går det trægt med den nye udviklingsbanks projekter, og Kina pumper samtidig langt flere penge i den nye Asian Infrastructure Investment Bank, der skal sikre virkeliggørelsen af Kinas enorme silkevejsprojekt med infrastruktur til lands og vands mellem Asien, Europa og Afrika. Et projekt, som Indien er kritisk over for, fordi det involverer stridende nabolande som Pakistan.

»Kina styrer silkevejsprojektet og vil hellere fokusere på det end BRIKS-samarbejdet. Indien er ikke begejstret for silkevejsprojektet, og det kan skubbe Indien tættere på USA,« vurderer Alicia García-Herrero, der er seniorforsker ved den økonomiske tænketank Bruegel.

Der har også været grænsestridigheder indtil for nylig mellem verdens to folkerigeste lande, men Kina er Indiens største handelspartner, og forholdet mellem de to vil utvivlsomt være kompliceret i de kommende år også.

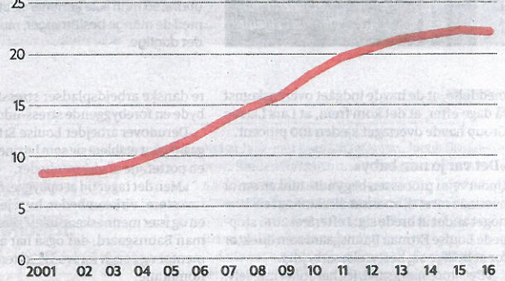
BRIKS: Sådan er det gået

Fem BRIKS-førstemænd hånd i hånd: Brasiliens præsident, Michel Temer, Ruslands præsident, Vladimir Putin, Kinas præsident, Xi Jinping, Sydafrikas præsident, Jacob Zuma, og Indiens premierminister, Narendra Modi, demonstrerede sammenhold, da der tidligere på ugen var topmøde for BRIKS-landene i Kina. Foto: Wu Hong/AFP

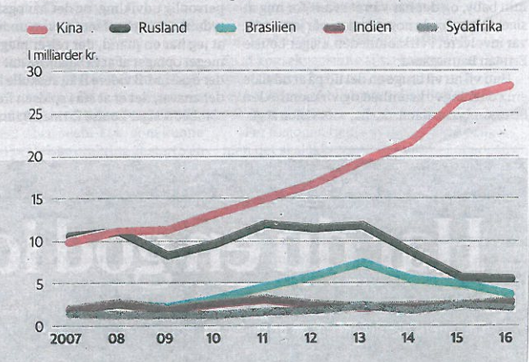
BRIKS' andel af verdens BNP

I procent:

Kilde: **Verdensbanken og egne beregninger**

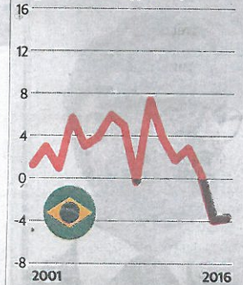
Danmarks vareeksport til BRIKS-landene

Kilde: **Danmarks Statistik**

Brasilien

Årlig realvækst i BNP (i procent):

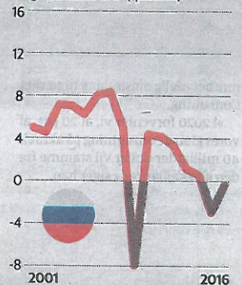

Muligheder: Masser af land, råvarer og en stor befolkning er de grundlæggende byggesten for det brasilianske væksteventyr, der dog flere gange er sat i bakgear af omfattende og ødelæggende korruptionsskandaler. Retssystemet har dog kastet sig massivt ind i et opgør med korruptionen.

Udfordringer: Den politiske uro er et tilbagevendende risikoelement, og samtidig er det ifølge Verdensbanken ganske vanskeligt overhovedet at komme ind på det brasilianske marked.

Rusland

Årlig realvækst i BNP (i procent):

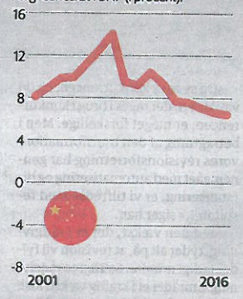

Muligheder: Russisk økonomi er fortsat meget afhængig af udviklingen i råvarepriserne. Landet er efter to år i recession tilbage på et moderat vækstspor i 2017, men den russiske centralbank har advaret om, at der er behov for store reformer, hvis væksten skal øges.

Udfordringer: Det er en grim cocktail, der gør de fleste tilbageholdende med optimisme i forhold til russisk økonomi. Ud over afhængigheden af råvarepriserne er der store geopolitiske risici, og landet er ramt af sanktioner fra EU og USA. Dertil kommer store demografiske udfordringer.

Kina

Årlig realvækst i BNP (i procent):

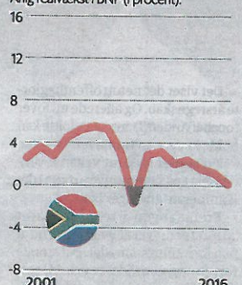

Muligheder: Vækstraten i Kina er gået lidt ned i gear, men der er stadig udsigt til et årligt vækstniveau over seks pct. i de kommende år, og Kina er på vej til at blive verdens største økonomi i 2030. Den bedre infrastruktur i det enorme silkevejsprojekt åbner for endnu stærkere handel mellem Kina og Europa.

Udfordringer: Det er svært at agere på det kinesiske marked, hvor statsselskaber i en lang række sektorer har store konkurrencefordele. Landets finansielle sektor og stigende gældsbyrde er også kilder til bekymring, som mange økonomer peger på.

Sydafrika

Årlig realvækst i BNP (i procent):

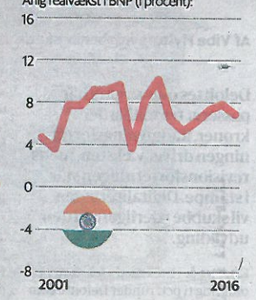

Muligheder: De ustabile råvarepriser spiller en stor rolle i den sydafrikanske økonomi, men Den Internationale Valutafond påpeger, at landet ellers har en god bredde i sin økonomi, og fremhæver især en stærk finansiel sektor.

Udfordringer: Væksten er ikke stærk nok til at trække tilstrækkelig mange ud af fattigdom, og ungdomsarbejdsløsheden er høj. Det fører i stigende grad til sociale problemer og hjerneflugt. Samtidig er korruptionen omfattende med et utal af anklager mod bl.a. præsident Zuma.

Indien

Årlig realvækst i BNP (i procent):

Muligheder: Væksten er fortsat høj i Indien, og samtidig har landet et godt uddannelsessystem og en meget ung befolkning, hvilket er afgørende for de langsigtede vækstmuligheder. Premierminister Modi har desuden sat gang i reformer, der kan forbedre vækstudsigterne yderligere.

Udfordringer: Bureaukratiet i Indien er berygtet, og landet ligger kun nummer 130 på Verdensbankens landeliste over, hvor let det er at drive forretning. Et andet problem er landets mangelfulde infrastruktur.

Berlingske Grafik: **Malling** / Kilde: **Verdensbanken**